

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра нових медій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету журналістики

проф. КРУПСЬКИЙ І. В.

“12” вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Методика та організація наукових досліджень”

освітній рівень – другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань – 06 – журналістика,

спеціальність – 061 – Журналістика

освітня програма – ОПП «Журналістика»

Факультет журналістики

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма **“Методика та організація наукових досліджень”** для студентів за спеціальністю **061 – журналістика**

Розробник: Павлюк Людмила, доцент кафедри нових медій факультету журналістики, кандидат філологічних наук за спеціальністю **“Журналістика”**

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри нових медій

Протокол від “2” вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

доц. Наталія Габор

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 061-журналістика	Нормативна	
Модулів – 3	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень вищої освіти	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
розробка й презентація наукового проєкту		3-й	3-й
Загальна кількість годин 90	Спеціальність: 061 – журналістика	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 8			
		Практичні	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:			
екзамен		екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 36:64

для заочної форми здобуття освіти – 9:91

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

3.

Мета курсу – сформувати у студентів системне уявлення про інструментарій методів та змістові компоненти журналістичнознавчих досліджень, розвинути практичні навички концептуального аналізу, наукового письма та риторичного викладу, необхідні для розробки дослідницького проєкту та висвітлення його результатів у публічному просторі.

Завдання -- ознайомити студентів з основами підготовки, реалізації та презентації наукової праці медіазнавчого спрямування, принципами аналізу термінології та теорій у сучасній науковій роботі, видами фактичного матеріалу, класифікацією аргументів, типологією методів, специфікою залучення кількісних даних, можливостями проведення моніторингу та опитувань в межах обраних тем, а також з етичним кодом і стандартами доброчесності дослідника.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 04. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 06. Здатність до фахового аналізу контенту сучасних українських медіа.

СК 07. Здатність проводити наукові дослідження на відповідному рівні: застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема соціально-комунікаційні підходи до вивчення діяльності медіа.

СК 08. Вміння синтезувати світовий та український досвід медіатизації культури на основі креативного осмислення медіатекстів, відомих теорій та концепцій зі сфери журналістичнознавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- Функції та особливості планування наукових досліджень;
- Організаційні елементи й фази дослідницького проєкту;
- Принципи термінологічного аналізу і формування матриці ключових понять;
- Як обґрунтовувати актуальність теми й визначати перспективу її розвитку;
- Як оцінювати взаємодію між теоретичними й прикладними аспектами дослідження;
- Як мотивувати доцільність вибору методів; інтегрувати складники інтердисциплінарного підходу;
- Характеристики логічно-аргументативної структури наукового дискурсу;
- Критерії результативності дослідження та якості наукового тексту;
- Засади популяризації наукових тем у медіа.

вміти:

- Розробляти план наукового дослідження;
- Формувати ефективну логічно-змістову та композиційну структуру наукової праці;
- Формулювати мету, завдання, та наукову гіпотезу дослідницького проєкту;

- Добирати фактичний матеріал, створювати картотеку зразків емпіричної бази;
- Застосовувати кількісні та якісні методи в ході дослідження й інтерпретувати отримані результати;
- Аналізувати елементи послідовностей “теза-доведення-висновки” в науковому тексті;
- Використовувати інфографічні та інші візуальні компоненти для обґрунтування тез наукової праці;
- Підготувати й опублікувати у медіа матеріали за результатами дослідження.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 04. Планувати та проводити ефективні медіадослідження, вдало застосовуючи методи та технології, а також оцінювати проблеми досліджень сучасних медій.

ПРН 05. Вміти системно і критично осмислювати проблеми в галузі журналістики, зокрема контент українських медіа.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етапи розробки й методологічні засади дослідницького проекту

Тема 1. Інноваційність та креативність як риси успішного дослідницького проекту. Визначення підстав актуальності експертної теми. Ідентифікація предметного фокусу (“ідеологія”, “конфлікт”, “контент”, “аудиторія”, “медіавплив”). Етика відповідальності й Кодекс академічної доброчесності Львівського національного університету імені Івана Франка;

Тема 2. Оцінка стану розробленості дослідницької проблеми. Етап створення емпіричної бази. Картотека й добір прикладів. Структурування як засіб реалізації концептуального задуму;

Тема 3. Теоретичні напрями й дисципліни в журналістикознавчих студіях. Кількісні та якісні методи. Оцінка аудиторії й семплінг. Опис та застосування методологічного інструментарію.

Змістовий модуль 2. Інтерпретація даних у науковій роботі. Термінологічно-змістові компоненти дослідження

Тема 4. Термінологічний і концептуальний аналіз як основа змістової розробки теми. Оцінка суб’єктивних аспектів значень та множинності інтерпретацій у медіапросторі;

Тема 5. Формулювання тез і аргументація в науковій праці. Логічна структура, елементи доведення, індуктивна та дедуктивна схеми в тексті дослідження;

Разом за змістовим модулем 2		10									
Змістовий модуль 3. Візуально-демонстраційні компоненти дослідження. Стилістика наукового письма й риторика усного виступу											
Тема 7. Візуальний дизайн: фотоілюстрації, графічні засоби узагальнення та підсумовування. Схеми, моделі, інфографіка в дослідницьких проєктах.		2									
Тема 8. Стилістика сучасного наукового тексту. Стандарти цитування в науковій роботі. Підготовка до презентації проєктів.		4									
Разом за змістовим модулем 3		6									
Усього годин											
ІНДЗ		-	-		-			-	-	-	
Усього годин		24									

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційність та креативність як риси успішного дослідницького проєкту. Актуальність експертної теми та предметний фокус. Засади академічної доброчесності в науковій спільноті.	2
2	Оцінка стану розробленості дослідницької проблеми. Створення емпіричної бази, добір прикладів. Структурування й концепція праці.	4

3	Теоретичні напрями й дисципліни в журналістикознавчих студіях. Кількісні та якісні методи. Опис та застосування методологічного інструментарію.	2
4	Термінологічний і концептуальний аналіз як основа змістової розробки теми. Оцінка суб'єктивних аспектів значень та множинності інтерпретацій у медіапросторі.	4
5	Формулювання тез і аргументація в науковій праці. Логічна структура, елементи доведення, індуктивна та дедуктивна схеми в тексті дослідження.	2
6	Класифікаційні та компаративні складники аналізу. Порівняння та аналогія як експланаторні засоби.	4
7	Візуальний дизайн: фотоілюстрації, графічні засоби узагальнення та підсумовування. Схеми, моделі, інфографіка в сучасних дослідницьких проєктах.	2
8	Стильові характеристики сучасного наукового тексту. Відповідальність автора та стандарти цитування в науковій праці. Підготовка до презентації проєктів.	4

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості планування досліджень про медіа. Обґрунтування актуальності обраної теми, розробка концепції, й визначення завдань проєкту. Ознайомлення з положеннями Кодексу академічної доброчесності ЛНУ імені Івана Франка.	6
2	Аналіз стану дослідженості теми (на прикладі статей та медіакритичних публікацій). Ідентифікація елементів фактологічної бази та розробка структури власного дослідження.	8
3	Характеристика кількісних і якісних методів у медіа-студіях. Інтент-, контент-аналіз та метод фокус-груп. Риторика, семіотика, дискурс-аналіз як методи текстознавчого спрямування.	8
4	Особливості медіазнавчої термінології. Риторичні дефініції й неологізми цифрової культури. Опис груп ключових понять та відповідних змістових блоків запланованого авторського дослідження.	8
5	Поняття індукції та дедукції. Скласти схему логічних переходів від тез до висновків (на прикладі обраної)	8

	статті). Проаналізувати аргументи (в одному з текстових блоків власного проєкту).	
6	Опрацювати класифікаційні компоненти індивідуального проєкту. Опис результатів дослідження в компаративному аспекті.	8
7	Ілюстрування сучасних друкованих та онлайн-публікацій про медіа (прокоментувати успішні приклади). Добір та створення інфографіки, схем, фотоматеріалів для проєкту.	10
8	Аналіз стилю наукового тексту (case study). Стандарти й практика цитування в сучасній науковій праці.	10
	Разом	66

10. Методи навчання

Презентація, лекції, консультування, дискусії, виконання навчальних вправ, розробка індивідуальних та групових проєктів.

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання**:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
Розробка концепції та змістової структури дослідницького проєкту, формування матриці ключових понять, кількісні та якісні складники методологічного дизайну, опитування й аналіз контенту, емпірична база та інтерпретація даних, використання інфографіки, схем та моделей у підготовці результатів проєкту для публічної презентації та публікації в медіа	Презентація, лекції, консультування, дискусії, виконання навчальних вправ, розробка індивідуальних та групових проєктів	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. З них поточної звітності: 20 балів – усні відповіді на заняттях на запитання з теоретичних основ медіадосліджень; 30 балів – аналіз сучасних досліджень медіа на практичних заняттях (усно). Форма підсумкової звітності – презентація дослідницького проєкту – 50 балів. Загалом упродовж семестру – 100 балів

11. Методи контролю

Контроль за рівнем засвоєння навчальної дисципліни включає поточний контроль на практичних заняттях та оцінку результатів роботи над проектом.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6	6	6	6	6	6	7	7		

Виконання дослідницького проекту

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 20	до 10	до 20	50

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. Методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни. Для вивчення предмету студенти отримують електронну програму з лінками на базову та допоміжну літературу, а також актуальні інформаційні ресурси.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень. 2022. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49231/1/Metodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf
2. Губенко Д. Методологія медіа-досліджень. Режим доступу: https://uk.wikibooks.org/wiki/Методологія_медіа-досліджень
3. Рижко, О. М. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія. – Київ : Паливода А. В. [вид.], 2017. – 387 с.
4. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / за заг. ред. К. Г. Сірінюк-Долгарьової. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 156 с.
5. Холод О. Методологія досліджень соціальних комунікацій : навч. посіб. – К. : Київський міжнародний університет, 2013. – 345 с.

Допоміжна

1. Багрій О. Стратегії й тактики аргументації в науковій дискусії : навч. посіб. – НАН України, Центр наук. дослідж. та викладання інозем. мов. 2012. – 57 с.
2. Кваско А., Сухорукова О., Григорова З. Сучасні методи досліджень в медіаменеджменті. – Економіка та суспільство. – 2021, № 24. Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/188>
3. Конверський А. Логіка: підручник. – К.: ВПЦ Київський університет. –2017. – С. 362-390 [Розділ “Аргументація”]. Режим доступу: <http://philosophy.univ.kiev.ua/uploads/editor/Files/LIBRARY/KONVERSKII/11.pdf>
4. Методи вивчення змісту медіа-комунікацій. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Методи_вивчення_змісту_медіа-комунікацій
5. Різун В. Про розвиток науки про соціальні комунікації. 2022. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/359718959_Pro_rozvitok_nauki_pro_socialni_komunikacii
6. Guarini, M., et al. Resources for Research on Analogy: A Multi-disciplinary Guide. Informal Logic. 2009, 29(2):84-197. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/72764602.pdf>

7. Traboco, L., et al. Designing Infographics: Visual Representations for Enhancing Education, Communication, and Scientific Research. 2022. Режим доступу: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9274103/>

15. Інформаційні ресурси

1. Новий правопис: повний текст та основні зміни. Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/novyj-pravopys-povnyj-tekst-ta-osnovni-zminy/>
2. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка <https://www.lnlibrary.lviv.ua/katalog/>;
3. Бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>;
4. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>;
5. Львівська ННБУ ім. В. Стефаника: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F//>
6. Communication Studies: Social Media : New Media : Digital Media. <https://guides.lib.uw.edu/c.php?g=341464&p=2303720>